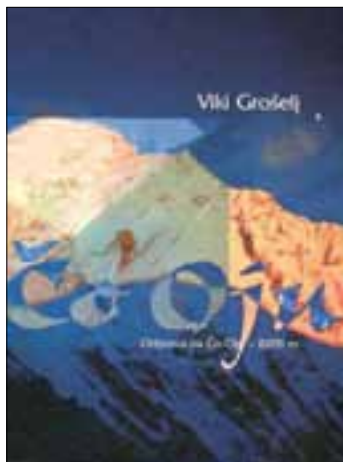

Avtor nam ob koncu svoje uvodne besede zaželi, naj nam opisane poti služijo za sprostitve duha in telesa, in dodaja, da ob lepotah, ki jih ponujajo, to ne bo težko. Vsem, ki se boste podali za njim, želim srečno pot skozi prelesto Tolminsko!

Zarko Rovšček

Čo Oju

Viki Grošelj, **Čo Oju**, Planinska zveza Slovenije, Ljubljana, 2002

Enajsti osemtisočak za Vikija, drugi Čo Oju, prvi slovenski smučarski spust z vrha, po Vikijevo nepreklicno njegov zadnji osemtisočak. Vse to so dejstva, ki še kako odmevajo iz zadnje knjige Vikija Grošlja, ki je pod naslovom Čo Oju nedavno izšla pri PZS. Bralca, navajenega Vikijevih knjig (slednja je že njegova deveta samostojna), malce presenetli nekoliko bolj Paktoografski slog; ni tistega žara, ki denimo odseva iz njegove Antarktike; tiste romantike, ki kljub mrzemu prežema alpinista visoko nad Tibetansko planoto, je tudi manj. Je to nasičenost, umirjanje? Bralca, ki bo zgodbo o prvi odpravi slovenskih policistov v Himalajo v sodelovanju s PZS (potekala je nansko jesen) podrobneje bral, bo našel odgovor. Medčloveški odnosi na odpravi so bili tisto, kar je to-

krat očitno presejlo mejo. Tudi iz prejšnjih knjig o himalajskih odpravah je znano, da v razmerah, kakršne vladajo na strehi sveta, pač idealnih odnosov ni pričakovati. Viki pa nam zdaj brez dlake na jeziku pove, da nekaj osnovne strpnosti pa vendarle mora ostati. In če je ni oziroma če jo člani uspejo zgraditi šele potem, ko je dogajanja na gori konec, potem ostane nekoliko grenak priokus. Treba se je ne le vzpeti na goro, pač pa tudi nad samega sebe, pravi v uvodniku direktor policije Marko Pogorevc. Ne glede na povedano pa je bila odprava zelo uspešna, z nekaj sreče z vremenom bi vrh osvojil še kdo, verjetno bi Davo Karničar z njega smučal. Toda vremena se za razliko od zdravja ne da spremeniti in pri zdravju so člani imeli tudi nekaj zelo resnih težav. Zdravnik odprave Igor Tekavčič v knjigi podaja kratko poročilo, posebno uspešno je ustavil hudo bolezen, ki je enemu od članov pretila celo s smrtjo.

Pot v Tibet, še vedno deželo s pridihom skrivnostnosti, je odprava pripeljala mimo znanega »avtomobilskega« baznega tabora (skoraj 5000 metrov nad morjem) pod »boginjo turkizov«, kot gori rečejo Tibetanci. Gora je Slovencem že dobro znana, to je bila po podatkih, zbranih v knjigi, že osma odprava s slovensko udeležbo na Čo Oju. Tokrat je posebej odmeval avtorjev smučarski spust z vrha. Navidez enostavna gora po klasični smeri seveda močno pridobi težo, če je treba nanjo pritoroviti smučiči, tudi težavnost smučanja, posebej v spodnjem delu, ko spust vodi preko velikega seraka, ni od muh. Tako je bil v slovenski zgodovini osvajanja te gore k uspehom, kakršna sta prvenstvena smer preko severne stene in prečenje gore, dodan nov, odmeven.

Avtor sam pravi, da je odprava kljub temu, da na goro razen njega ni prišel nihče, pomembna, saj tudi druge dežele pogosto organizirajo neke vrste »stanovskih« odprav – policijske, vojaške ipd., v katerih tudi te službe dobijo nove izkušnje.

Sicer pa Vikijevo pero teče utečeno kot vedno, pogosto med besedilo vložijo resnično navdušujoče opise, take, kot se mu utrnejo v bežnih trenutkih, ko na grebenu proti vrhu zajame sapo, kolikor je pač še je tam gori. Ali pa zapiše misli, ki v ledenem večeru, ko ugaša zarja, odplavajo daleč preko obzorij, domov, kjer ga čakajo najdražji. Himalaja, mrzel, a neskončno lep svet, pač dovoljuje le bežne obiske – kdor se predolgo zadrži v ledenem objemu, ga »turkizna boginja« hoče zase. Viki je s svojimi bogatimi dolgoletnimi izkušnjami odpravo varno pripeljal do uspeha in srečne vrnitve.

Na koncu knjige so podana še kratka razmišljanja udeležencev prejšnjih odprav na Čo Oju, pri čemer je videti, kot da ni bilo enotnega merila, kaj in kako opisati, poleg tega pa je seveda po Vikijevem pisanju bralac malce razvajen. Ti dodatki pa vendarle lepo zaokrožajo podobo šeste najvišje gore na Zemlji in slovenskih srečevanj z njo, goro pa je pred leti zelo lepo opisal tudi Iztok Tomazin v knjigi Turkizna boginja. Turkizna očesca tibetanskih jezer, kot jih tokrat omenja Viki, pa ostajajo kot biseri v očeh bralca, ki mu ni bilo dano tega nikoli gledati s pobožij himalajskih osemtisočakov.

Marjan Bradeško

Ko nogice oddrobencljajo v breg ...

Irena Štrukelj in sodelavke, **Srečno, ciciban planinec**, VVZ Tržič, Tržič, 2002

Knjižica, polna drobnih korakov. Zadnjih deset let so pustili sledi po naravi in gorah okrog Tržiča, v varstvu vzgojiteljic tržiških vrtcev. Ob desetletnici prvega planinskega tabora VVZ Tržič so prizadevne vzgojiteljice izdale spomine na delo z malčki, ki so tako veselo in polni navdušenja že zgo-

daj zakorakali v čudoviti svet gora in skrivnosti narave. Sodeč po odzivih tistih, ki so danes že malo starejši in so prispevali nekaj besed v zbornik, so se izleti in tabori nekaterim neizbrisno zapisali v spomin. Zbornik je posvečen pokojni Ireni Puhar, ki je bila duša planinskega dogajanja v tržiških vrtcih, seveda pa so k lepim dnevom, soncu, vetru in prijetnem zavetju planinske kočice na Kočah, prispevale še številne vzgojiteljice, med drugim avtorice zbornika Irena Štrukelj, Vesna Prelog, Tatjana Malo-vrh in Suzana Smolej. Zbornik je poln fotografij, ki pa so, tako kot osebe na njih, precej majhne, in prav nič ne bi škodilo, če bi vsaj kakšna bila malo večja. Sicer pa so spomini natreseni tako, kot so se porajali. Zborniku na pot je uvodne besede zapisala Erna Anderle, ravnateljica VVZ. Seveda pa so k lepemu počutju malčkov v vseh teh letih prispevali še mnogi: gorski reševalci, markacisti, lovci, ki so otrokom, polnim radovednosti, odstrili marsikatero zanimivost, lepoto, nenavadnost. Posebej pohvalno je, da se nekdo s tako praznima in prizadevanjem loti vzdrževanja zelo težkega dela, voditi malčke v svet, ki je lep, a vendarle zahteven. In pri tem uspeti. Čestitam.

Marjan Bradeško

Sodelovanje z notranjim ministrstvom

11. novembra letos so se sestali minister za notranje zadeve Rado Bohinc in predsednik PZS Franci Ekar s sodelavci. Ob iztekajočem se mednarodnem letu gora, 110-letnici ustanovitve Slovenskega planinskega društva in 55-letnici ustanovitve PZS se je Franci Ekar zahvalil Ministrstvu za notranje zadeve za dobro in uspešno dolgotrajno sodelovanje na vseh področjih dela PZS. Posebno zahvalo je izrekel za uspešno sodelovanje policije pri delu GRS in za pomoč s helikopterji pri letalskem reševanju v gorah. Ministru Bohincu je predal zlati častni znak PZS, s katerim se je Upravni odbor PZS zahvalil ministrstvu za uspešno sodelovanje. Srebrni častni znak PZS je Ekar predal vodji letalske policijske enote Jožetu Brodarju za njegovo dolgoletno vzorno sodelovanje s PZS in GRS. Ob tej priložnosti so se pogovarjali še o več drugih temah, ki so predmet obojestranskega interesa v medsebojnem sodelovanju. Problem je neurejena regulativa za razne adrenalinske športe v naših gorah, saj pri njih prihaja do pogostih nesreč. GRS, ki posreduje pri teh nesrečah, ugotavlja, da so nesreče predvsem posledica nereda, neustrezne opreme, neznanja, zato stanje zahteva ukrepanje. Obe strani sta se dogovorili za usklajene nadaljnje aktivnosti v zvezi s tragično nesrečo petih gorskih reševalcev nad Okrešljem. Mnenja sta tudi, da je treba sicer amaterske gorske reševalce pri njihovem humanem, vendar nevarnem prostovoljnem delu, ki ga opravljajo na strokovno profesionalnem nivoju, temu primerno zavarovati. Izpostavljena je bila še velika finančna stiska GRS, ki je tudi posledica hitrega razvoja gorskega popotništva in novih športnih zvrsti v gorskem prostoru. Država sofinancira le nekaj več kot 50 % potrebnega moštva. S tako omejenim številom reševalcev

in sofinanciranjem stroškov dela GRS pa služba ob vsej prostovoljnosti in veliki pripravljenosti za delo ne zmore opraviti vsega. MNZ je obljubilo podporo GRS v teh prizadevanjih. Obe strani ugotavljata, da bo uvedba plačevanja stroškov reševanja poškodovanih izven delovnega časa, torej tudi v gorah, sicer strošek za izvajalca teh dejavnosti, bo pa po izkušnjah drugih alpskih držav zagotovo doprinesla k večji osebni zavzetosti za lastno varnost. PZS vidi svojo veliko vlogo tudi v preventivnem delu, namenjenem vsem obiskovalcem gora. Prizadeva si, da se poveča število obiskovalcev gora, ki bodo primerno usposobljeni in opremljeni, in da poveča število članstva, ki ga bo lahko kvalitetno pripravila ter usposobila za varen obisk gora. Žal je sredstev za tovrstne namene veliko premalo. MNZ se zdi potrebno, da bi za humano in strokovno delo PZS pokazali več zanimanja in poslušali tiste institucije in podjetja, ki so s tem povezani ob morebitni nesreči. V splošni akciji osveščanja, ki jo načrtuje PZS, ji je MNZ obljubilo vso podporo. (Danilo Škerbinek)

Kratke novice in obvestila

Dopisnike prosimo, da nas obveščajo o dogodkih v planinski organizaciji, pa tudi o vseh dogodkih, vezanih na gorski svet. Kratko in jedrnatno besedilo (ne več kot 1500 znakov) naj bralcem Vestnika predstavi namen, kraj in čas dogodka, pa tudi ostale podrobnosti, ki ustvarijo podobo o dogajanju. Tudi pri odmevih, poročanju o jubilejih ali o tragičnih dogodkih, ko nekdo zapusti vrste planincev, vas prosimo, da se omejite na zmerno predstavitev (največ 2500 znakov).

Uredništvo